

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS
voor de Stad. . . f 12.
Francoper post. » 14.
DICERE VERUM QUID VETAT ?

HORATIUS.

ADVERTENTIE:
15 cents de regel.
behalve 35 cents zegel.
(Verschijnende driemaal in de week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)
ITALIE.

ROME 25 junij. Z. H. heeft een Congregatie benoemd van zes kardinalen, genomen onder degenen, die door hunnen voormaligen stand en bevestigingen, eene meer diepe en nauwkeurige kennis der zaken hebben verkregen. Deze Congregatie moet hare eerste zitting houden, daags na het feest der HH. apostelen Petrus en Paulus, den 30 junij. Zij bestaat uit drie kardinalen bisschoppen: Maachi, onderdeken van het H. Collegium: Lambruschini, secretaris van Staat onder Gregorius XVI; Mattei, secretaris van Staat voor binnenlandsche zaken, onder Gregorius XVI; twee Kardinalen-Priesters: Anst-di san-Filippo-Sorso en Gizzi en den Kardinaal diaken Bernetti, onder-Kanselier der heilige Roomsche Kerk.

28 junij. Sedert den dag zijner verkiezing heeft de Paus, met eene echt vaderlijke goedheid, al de personen ter audientie ontvangen, die zich daartoe aanboden. Hij heeft verscheidene uren van den dag besteed met het aanhooren van alle klagten, verzoeken, bedenkingen, zoo wel betrekkelijk de algemeene staatszaken, als de belangen van elken bezoeker. Ik heb niets anders gehoord dan woorden van dankbaarheid, eerbied en troostvolle hoop in de toekomst, geuit door al degenen, die het geluk hadden gehad gebruik te maken van deze treffende gemeenzaamheid van den doorluchtigen Opperpriester.

Er is nog altijd sprake van eene algemeene amnestie voor staatkundige misdrijven. Indien deze maatregel van goedertierenheid niet reeds op den dag zelve der krooning is afgekondigd, zoo als men verwachtte, is dit niet omdat er omtrent de goedgesteldheid des Pausen daaromtrent de minste twijfel kan ontstaan. Z. H. heeft zich daarover op de veiligste wijze uitgelaten, doch heeft vermeend, in eene zoo gewichtige zaak een wijs beraad met de goedertierenheid te mogen paven. Ik weet stellig dat zestien staatkundige gevangenen, die aan den Paus individuele verzoeken hebben ingeleverd, hante begenadiging hebben bekomen. Doch stel niet onder dit getal, die van den broeder des Kardinaals Falconieri, tot wien de H. Vader nooit gezegd heeft: «Ik geef uwen broeder verlof om in mijnne Staten terug te keeren, om de zeer eenvoudige reden, dat de prius Falconieri nooit verbannen, noch om eenige staatkundige misdaad is vervolgd geweest.

Het vraagstuk der ijzerwegen is in beginsel reeds afgemaakt, naar een vrij algemeen uitgedrukt wensch van degenen, die zich op de uitbreiding der nijverheid in de pauselijke staten toelagen. Men verzekert zelfs dat de weg van Rome naar Civita Vecchia reeds vergund is aan eene compagnie, vertegenwoordigd door den graaf Cini. De prius Torlonia is aanvrager voor den weg, welke de haven van Civita Vecchia aan die van Ancona zou verbinden. De concessie van den weg van Rome naar het Koninkrijk Napels is aangevraagd door den graaf Piansiani. Gij ziet dat de impulsie gegeven is door de aanzienlijkste, verstandigste en rijkste

mannen. Het nieuw gouvernement ondersteunt de zelve, en er blijft nog over te weten, of het publiek die beweging volgen zal. Ik heb meer dan eene reden, om er aan te twifelen.

Men beschouwt de benoemingen van de Kardinalen Gizzi en Amat, de eerste als Secretaris van Staat voor de buitenlandsche, de tweede voor de binnenlandsche zaken, als zeer aanstaande.

Z. Em. de Kardinaal Aartsbisschop van Lyon is den 25 alhier aangekomen en in den ochtend van den 26 door den Paus ontvangen. (A. d. l. R.)

— Ook de Kardinaal Aartsbisschop van Mechelen is alhier gearriveerd.

— Bij een groot diner, dezer dagen door den graaf de Rossi gegeven aan het corps diplomatique, en aan de voornaamste leden der prelatie, ter gelegenheid der troonsbeklimming van Pius IX, heeft de Kardinaal Mezzofanti eenen hartelijken toast gebracht aan den Koning Lodewijk Philips, welke door de vergadering met een levendig gejuich beantwoord werd.

AMERIKA.

Volgens tijdingen, loopende tot den 31 mei, zouden de mexicaansche steden Matatlan en Guadaluaxara zich tegen het gouvernement verklaard hebben. De mexicaansche republiek staat op het punt om aan regeringloosheid overgeleverd te worden. Men meldt dat het leger van Arista in de grootste verwarring uit een is gegaan. Het nieuw Congres heeft vergaderd en den generaal Bastamente tot president gekozen. De blokkade der mexicaansche havens duurt steeds voort. Men verwachtte alle oogenblikken eenen aanval op St. John-d'Ulloa door de amerikaansche vloot.

Men heeft insgelijks tijdingen uit de Vereenigde Staten. De aanhangers van den oorlog zijn niet gelukkiger geweest in de Kamer der Vertegenwoordigers dan in den Senaat. Een voorstel om tegen het Oregoncontractaat te protesteren is met 156 tegen 35 stemmen verworpen. De president heeft eene boodschap aan het Congres gezonden, ter aanbeveling van de aanneming der financieele maatregelen, welke door den oorlog tegen Mexico noodzakelijk zijn geworden, en onder anderen der wijzigingen in het tarief en der uitgifte van schatkistbiljetten.

Blijkens de verslagen, door den secretaris van financiën aan het congres ingediend, zou het te kort der ontvangsten op de uitgaven geraamd zijn op 12 millioen dollars, na aftrek der nieuwe ontvangsten, welke door de voorgestelde maatregelen zullen inkomen. De wijzigingen in het tarief zouden bestaan in de vaststelling van een regt van 20 à 30 pCt. op de thé, de koffij en eenige andere voorwerpen van vreemden oorsprong.

ZWITSERLAND.

Het hauselijk hof heeft aan de verbondene Staten, door tusschenkomst van het Vorort, de volgende bekendmaking gerigt:

Pius IX aan het Zwitsersch Bondgenootschap, heil!

De Goddelijke Voorzienigheid op onzen onwaar-

lijgen persoon den zoo zwaren last gelagd hebbede, om de Kerk te herstellen, en te bestieren, haasten wij ons hiervan kennis te geven aan de doorluchtige Zwitsersche confederatie, om u te bewijzen hoe veel achting wij koesteren voor uwe lojale en edelmoedige natie; wij zijn overtuigd dat zoo een bewijs van achting en welwillendheid u zonder twijfel aangenaam zijn zal en bij u het verlangen zal doen toenemen, om meer en meer de banden der vriendschap, welke zoo gelukkig bestaan tusschen het pauselijk gouvernement en uwe confederatie, toe te halen.

De heilige pligten, welke tot ons hart beginnen te spreken jegens onze beminde kudde, laten ons niet toe, deze gelegenheid voorbij te laten gaan zonder het welzijn der catholieke Kerk in de verbondene Staten uwer bescherming aan te bevelen. Weest overtuigd, dat wij, van onze zijde, steeds zullen trachten u bij elke gelegenheid alle mogelijke bewijzen van genegenheid te geven. Wij bidden vurig den Gever van alle goed, dat hij over u de volheid zijner hemelsche zegeningen en het volmaakt geluk, dat wij u uit den grond onzes harte toewenschen, uitstorte.

Gegeven te Rome, bij de H. Maria de Meerdere, den 17 junij 1846, het eerste jaar onzer pauselijke regering.

Pius P. P. IX.

— De groote Raad van Geneve heeft een einde gemaakt aan de beraadslagingen over de instructien, te geven aan de afgevaardigden bij den landdag. Het voorstel om de Jesuiten-kwestie tot eene eedgenootschappelijke zaak te maken, is verworpen geworden met dezelfde meerderheid als verleden jaar. Wat het afzonderlijk verbond der zeven catholieke kantons betreft, de deputatie van Geneve zal daaromtrent geene stem uitbrengen en behoudt zich over dit vraagpunt het openblijvend protocol voor.

In al de zeer levendige debatten, heeft de behoudende partij de bovenhand gehad. Het staatkundig stelsel dat gezegevierd heeft, is eene soort van neutraliteit te midden der regeringloosheid, welke op het punt staat de Zwitsersche Cantons te verdeelen.

ENGELAND

LONDEN 6 julij. Al de benoemingen, welke het nieuwe bestuur geheel voltallig maken, zijn nu bekend.

— De geheime raad ter installatie der nieuwe ministers heeft heden op het paleis van St. James plaats gehad. Al de leden van het afgevaardigd Parlement hebben, met het bij die gelegenheid plaats hebbende ceremonieel afscheid van de koningin genomen.

SPANJE EN PORTUGAL.

MADRID 30 junij. De heer Scasson, ambassadeur van Frankrijk, geeft heden een groot diner aan den aartsbisschop van Bourges, al de ministers zijn daarbij uitgenoodigd. Men schreef de aankomst des aartsbisschops alhier aan staatkundige oorzaken toe, doch die gissingen hebben opgehouden en de

prelaat zal eerstdaags deze hoofdstad weder verlaten.
— Bij gelegenheid van de verkiezing des Pausen, zullen er drie avonden achtereens illuminatien te Madrid plaats hebben.

— Men zegt dat de infans don Enriquer, alvorens van Bajonne naar Parijs te vertrekken, aan al de ministers brieven met bittere grieven geschreven heeft. Hij beklagt zich over de wijze, waarop men hem behandeld heeft.

— De miguellistische houding der laatste pronouncements van eenige portugesche steden, heeft veel ongerustheid te weeg gebragt in onze gresprovincien en de aanhangers van den graaf de Montemolin aangemoedigd om het gerucht eener aanstaande absolutistische beweging te verspreiden. De kapitein-generaal van Galice heeft een bando uitgevaardigd, waarin hij met zware straffen bedreigt, al degenen die onrustbarende geruchten zullen verspreiden.

— De tijdingen uit Portugal loopen tot den 24 Junij. De hoofdstad was nog altijd onrustig, doch de orde was er nog niet werkelijk gestoord. De nationale garde organiseerde zich en de afzettingen duurden steeds voort. De miguellistische beweging was nog niet geheel gefnuikt, doch had waarschijnlijk dien omvang niet, welken de Madridsche bladen aan dien opstand trachten te geven, welke, volgens dezelve, de gansche provincie van Tras-os-Montes had ingenomen en dreigde zich nog verder uittebreiden.

MADRID 1 Julij. Men leest in de *Popular* van gisteren: Een brief van Vigo, van den 25 junij, verzekert, dat de Miguellisten, ten getale van 7000 man zich meester hebben gemaakt van Monzon, en dat de beweging hare vertakkingen heeft in nog andere steden langs de oevers der Minho. Van eene andere zijde verhaalt de *El Espanol* het volgende: Eenige Miguellisten zijn naar hunne haardsteden teruggekeerd, anderen zijn te Balpazo, 7 mijlen beneden Chaves. Een groot aantal spaansche vlugtelingen, die zich in Portugal bevinden, organiseren zich onder de bevelen van den beruchten Buceta, voormalig kommandant der burgerwacht van Pontevedro.

— De *Comercio* van Cadix behelst het volgende onder de rubriek, Lissabon 23 junij. Bij het vertrek van den koerier verzekert men alhier dat de heer Loureiro, minister van oorlog, zijn ontslag aan de Koningin heeft ingediend, zeggende dat hij niet gezamenlijk werken kon met den graaf Das Andas, welken hij voor eenen verrader houdt. De raad der ministers zal zoo aanstands vergaderen om te beslissen, of men dat ontslag zal aannemen, of wel dat Andas van zijnen post ontzetten.

FRANKRIJK.

PARIJS 6 Julij. Heden ochtend liep het gerucht dat het gouvernement de tijding had ontvangen van het overlijden van Mgr. de Kardinaal Bernet, aartsbisschop van Aix. Brieven uit Aix van den 2 Julij melden dat Z. Em. op dien dag stervende was.

— Uit Marseille schrijft men van den 2 Julij: Blijkens brieven uit Rome van den 28 Junij, meldde men als stellig de benoeming van den Kardinaal Gizzi, tot secretaris van staat voor de buitenlandse zaken en hooft politie, en de benoeming van den Kardinaal Amat tot het ministerie van binnenlandsche zaken.

— Te Bologne had eene algemeene illuminatie plaats gehad en bereidde men zich tot de feestelijke viering der terugkomst van de Kardinalen van Celli Casani, legaat, en Oppizzoni, aartsbisschop, wier raadgevingen ten voordeele eener amnestie gewetst waren.

— 7 Julij. De *Moniteur* behelst, het volgend Koninklijk besluit.

Art. 1. De Kamer der Gedeputeerden is ontbonden.

Art. 2. De kies-kollegien worden opgeroepen

tegen den 1 augustus, om elk eenen gedeputeerde te kiezen.

De twee kieskollegien van Corsika worden tot datzelfde einde tegen den 8 augustus opgeroepen.

Art. 3. De Kamer der Pairs en de Kamer der Gedeputeerden worden tegen den 17 augustus aanstaande ter vergadering opgeroepen.

Art. 4. Onze minister enz.

Palais te Neuilly 6 Julij 1846.

LOUIS PHILIPPE.

De minister van binnenl. zaken,
DUCHATEL.

— *L'Esprit Public* deelt de volgende tijding mede: De maarschalk Soult heeft den Koning zijn ontslag aangeboden als president van eer van den ministerraad. Dit ontslag, dat voor het vertrek des maarschaks geweigerd was, is thans aangenomen. Het zal echter eerst officieel bekend worden gemaakt, daags na de verkiezingen. De heer Guizot vertrekt eerstdaags naar Val-de-Richer, van waar hij niet voor in de eerste dagen van augustus zal terugkomen. Bij zijne wederkomst zal hij den titel van voorzitter van den ministerraad aannemen.

BELGIE.

BRUSSEL 7 Julij. De *Emancipation* en de *Independance* melden dat het tractaat, waarover te 's Hage onderhandeld wordt, geteekend is en heden aan de Kamer zou ingediend worden. Die bladen vergissen zich. Al de artikelen van het tractaat zijn geparafeerd, maar het is nog niet geteekend en het is waarschijnlijk, zoo als wij reeds vroeger hebben te kennen gegeven, dat zulks voor acht dagen niet geschied zal. De heer Mercier, gevolmachtigd minister en de heer van der Straeten, secretaris der zending, zijn sedert gisteren avond te Brussel teruggekeerd. Dat de heer Mercier zonder het tractaat is teruggekomen, is omdat hij te Mons moest zijn voor de opening van den provincialen raad van Henegouwen. Na dat de overeenkomst door de onderhandelaars was geparafeerd, moest zij onderworpen worden aan het onderzoek van Z. M. den koning der Nederlanden, die gisteren uit 's Hage moettende vertrekken, dit onderzoek niet heeft kunnen voleindigen. Wij vermeenen dat de Koning aanstaanden vrijdag in de residentie zal terugkeeren en het alsdan mogelijk zal wezen tot eene eindbeslissing te komen. (J. d. B.)

BRUSSEL 8 Julij. Gisteren, bij den aanvang der vergadering der Kamer van Represantanten heeft de minister van buitenlandsche zaken, op eene interpellatie van den heer Delfosse, de volgende verklaringen afgelegd over den toestand der onderhandelingen met Holland.

» Mijne Heeren. Het gouvernement had gehoopt heden aan de Kamer te kunnen mededeelen en aan haar onderzoek onderwerpen het tussehen het Koninkrijk der Nederlanden en Belgie gesloten tractaat; deze mededeeling kan echter heden geen plaats hebben. De Kamer weet, dat Z. M. de Koning der Nederlanden, tot gevolmachtigden ter onderhandeling van dit tractaat benoemd had den minister van buitenlandsche zaken, generaal de la Sarraz, den heer van Hall en den minister van koloniën, den heer Raud. Voor zijne zijde had Z. M. de Koning der Belgen tot gevolmachtigden benoemd den generaal Wiltmar en den heer Mercier, lid dezer Kamer. Na eene langdurige en moeilijke onderhandeling is dit tractaat in zijn geheel, artikel voor artikel, geparafeerd geweest en alzoo aangenomen door de van wederzijds benoemde gevolmachtigden. Het tractaat werd geparafeerd in het einde der afgelopen week en werd onmiddellijk aangeboden ter hooge goedkeuring van Z. M. den Koning der Nederlanden. Z. M. de Koning der Nederlanden had, sedert eenigen tijd, eene afwezigheid vastgesteld op maandag laatstleden, zoodat fl. D. voor zijn vertrek de goedkeuring niet heeft kunnen geven; doch, Mijne Heeren, het gouver-

nement heeft geene reden te gelooven, dat Z. de Koning der Nederlanden het werk zijner gevolmachtigden zal wraken. Van eene andere zijde, ik aan de Kamer eene zaak mededeelen, we doet gelooven dat de definitieve onderteekening van het tractaat niet langer vertraagd zal worden en hetzelfde spoedig aan de belgische Kamers kunnen worden medegeedeeld: namelijk, dat reeds vooraf bepaalde afwezigheid van den Koning der Nederlanden zoodanig zal ingekort worden dat zijne terugkomst in 's Gravenhage nog in de loop dezer week zal plaats hebben.

» Uit deze mededeeling, welke in de eer aan de Kamer te doen, blijkt dat het ligt mogelijk is, dat het tractaat ons geworden, voor de afloop van de orde van den dag. Mogt dit echter niet zoo zijn, zou de Kamer zich voor eenigen tijd kunnen verdagen, en aan haren voorzitter de opdracht haar bij een te roepen, zoodra het gouvernement haar eenige mededeeling zal kunnen doen." (Goedkeuring).

Na de aanneming van eenige wetten is de Kamer, voor eenen onbepaalden tijd uit een gegaderd.

— 9 Julij. Een verschrikkelijk ongeluk heeft Frankrijk op den Noorderspoorweg plaats gehad. De trein, bestaande uit 32 rijtuigen, door twee locomotieven voortgesleept, is uit het spoor geraakt en is gedeeltelijk geworpen geworden in de sloot, welke langs de weg loopt en vele ellen lager dan de weg zelf ligt. Aan het breken van den keten alleen is het te danken dat niet meer dan 9 of 10 rijtuigen dit ongeluk hebben ondergaan; doch de overigen zijn op elkander geworpen; het een verpletterd het andere.

Een aantal reizigers zijn in het water geworpen, anderen op den weg, velen zijn ernstig gekwetst, eenigen reeds dood.

Men spreekt van twintig tot dertig slagtoffers, doch het is nog niet mogelijk stellige berichten te geven. Zeker schijnt het, dat men gisteren avond reeds 17 lijken gevonden had en het getal doode aanzienlijk, dat echter der gekwetsten nog aanzienlijker is. Men spreekt van een kind dat doormidden gesneden is, van reizigers die letterlijk aan stukken verbruld werden.

Er bevonden zich vele aanzienlijke personen den trein; de generaal Oudinot met zijn adjudant en een bediende: de generaal ~~schied~~ werd door zijn gebleven, doch ~~zijn bediende~~, naar men zegt, verpletterd en zijn bediende in eenen wanhopigen val tussehen twee rijtuigen uitgehaald. De heer Leatiboudois, gedeputeerde, die op een draagbaar vervoerd is geworden, de heer Lagrèné, ambassadeur van Frankrijk in China is licht gekwetst.

Een der stokers werd in de sloot geworpen; hij was gelukkig niet bezeerd en stelde zich dadelijk aan het werk en reddde nog het leven van een aantal reizigers.

Een jongeling die, de twintigste in een rijtuizat, is, zonder dat hij zelf weet hoe, gere geworden; doch hij heeft geen enkelen zijner reizigers teruggezien, hetgeen zou doen veronderstellen, dat de ramp nog verschrikkelijker is geweest dan men algemeen veronderstelt.

NEDERLAND.

's BOSCH 9 Julij. In de vergadering der Provinciale Staten van Utrecht heeft de Gouverneur die provincie het voorstel van den heer de Beeldsnijder van Voshol, tot het in het openbaar houden der zittingen bevestigd op grond lo. dat het strijdig was met art. 150 der grondwet. Zo strijdig met de grondwet in het algemeen, waaraan de openbaarheid der zittingen van de Tweede Kamer als by exceptie wordt voorgeschreven. 30. Da het voorstel niet behoort tot de magt der Provinciale Staten. De voorzittende Gouverneur gaf het voorstel in bedenking om zijn voorstel in te trekken, wijst hij anders aan de Vergadering zou moeten voorstellen hetzelfde buiten deliberatie te stellen. Het eerste werd geweigerd door den voorsteller, to het tweede werd door de Vergadering besloten. (En de domper werd op de kaars gedrukt, en het was nacht!)

— De Provinciale Staten van het hertogdom Limburg hebben den heer Mr. Cornelie, als lid der Tweede Kamer herkozen. Voorts is aan de vergadering mededeeling gedaan van een Koninklijk besluit, waarbij hoogstedelings goedkeuring was geweigerd aan eene in het vorige jaar door ateden genomene resolutie, houdende bepaling

voortaan de processen verbaal der zitting aan den drukker van het te Maastricht uitkomende dagblad zouden worden medegedeeld, om in hetzelfde te worden opgenomen.

— De Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben in hunne vergadering van gisteren als leden van de Tweede Kamer herkozen de heeren jhr. D. T. Gevers van Endegeest, mr. G. W. Verwey Mejan, mr. L. C. Luzac, E. P. de Moseby, en mr. S. H. Anemaet. De heer Faber van Riemsdijk eerst bij eene derde stemming, hebbende tot mededinger den heer Thorbecke.

— De Provinciale Staten van Groningen hebben in hunne vergadering van den 7 dezer als leden van de Tweede Kamer verkozen de heeren jhr. mr. J. E. van Panhuys, bij herkieziging en mr. C. M. Nap, advocaat te Groningen, in plaats van den heer mr. B. Wichers.

— Het onderstaande zeer gewigtige bericht, leest men in de *Prov. Fr. Courant*:

» Men verneemt, dat door den heer Staatsraad Gouverneur van Friesland voor eenige dagen het bevel is uitgevaardigd geworden, tot afmaking van al het rundvee van zekeren landbouwer te Eelahuizen, waar de longziekte zich voor eenige weken onder dat vee had vertoond. Ten einde eene proef te nemen, had men zich vooreerst bepaald, alléén tot het afmaken van de toen ziek bevondene runderen, en werd die veestapel, om alle communicatie met ander vee te verhouden, aanhoudend bewaakt. Ongeveer drie weken duurde het, dat de vecaris, welke iederen dag dat vee inspecteerde, telkens een rapport indicnde, dat bovengemelde veestapel volkomen gezond bleef, en er zich geen enkel ziekte-geval opdeed, tot dat eindelijk in het laatste der vorige week, de longziekte zich op nieuw bij een rund vertoonde, tengevolge waarvan het bovengemelde bevel onmiddelijk is uitgevaardigd. Bij afmaking van den geheelen veestapel is het gebleken, dat van twee en twintig koejen, vier gezond waren, dat van vijf hokkelingen twee waren aangestoken, en dat van de acht jonge kalveren reeds drie door die verdelende ziekte waren aangetast.

In het jaar 1841 is de zoo zeer gevreesde ziekte in Friesland, op vier onderscheidene en elkander afgelegene plaatsen uitgebroken. Telkens zijn er op last van een algemeen hooggeachten Gouverneur terstond de krachtadigste en meest doeltreffende maatregelen genomen, om dit kwaad in het begin te stuiten en zoo mogelk eene algemeene verspreiding te voorkomen. Die maatregelen zijn, Gode zij dank, met een aller gelukkigst gevolg bekroond geworden en hebben geheel aan het dual bezwaer; wy hopen dus vurig, dat zulks ook thans weder het geval zal zijn. De bovengemelde uitkomst is intusschen eene allergewigtigste les voor den opruimzamen en onbevooroordeelden beschouwer. Het leert ons hoe bedriegelijk deze ziekte is, hoe weinig men op den uiterlijken toestand van het vee kan staat maken, en hoe onvermijdelijk het is, om zoo veel mogelijk het vee te weren, dat van elders algemeen besmette plaatsen wordt ingevoerd. Tot hier toe bestaat er, bij ondervinding in dit gewest geen ander middel, als dadelijk den geheelen veestapel af te maken. Hoe smartelijk dit alles afdoende middel ook aan sommige kleingeestig denkenden moge voorkomen, het is helaas het eenige redmiddel, en het is immers oneindig beter eenige duizenden zonder aarzelen op te offeren, wanneer daarmee millioenen kan behouden.

— OUDENBOSCH, 6 juli. Onder de vele aangename en nuttige uitspanningen, verdient voorzeker het gegeven *Concours*, op gisteren den 5 dezer, voor de liefhebbers der kruis- of voetboog, door het boogschutters gezelschap *Willem Tell*, alhier, eene eerste plaats.

— Vroeg in den morgen kondigde het wapperen der slaggen, benevens eene sierlijke *Trophée*, met de zinspreuk van opgemeld gezelschap, in gouden letteren prijkende, den naderenden wedstrijd aan; welke door het gunstig weder zoo zeer bevorderd werd.

Op het bepaalde uur waren er dan ook vier schutterijen ter mededinging naar de uitgeloopte zilveren medaille en het eereteken in het daartoe bestemd lokaal opgekomen, welken allen met eene zoowel sierlijke als hartelijke toespraak door den heer Sjangers, namens de Directie *Willem Tell*, welkom werden geheeten; en terwijl elk zestal

schutters blijken van ervaring in het schieten met den voetboog aan den dag legde, is de zilveren medaille behaald geworden door de *boogschutterij de Vriendschap*, gevestigd te Hoeren.

Terwijl er naar het eereteken, bestaande in een zilveren voetboog door de twee verdienstelijke schutters van elk zestal gedongen werd, bleek het bij het einde dat er door een drietal schutters, zijnde de heeren van den Berge, Sieveking en van Voss, de meeste, edoch gelijke punten waren behaald.

Het gemelde drietal ving nu met vernieuwden moed den wedstrijd aan en na wederzijds met het schieten der punten elkander betwist te hebben, was het nu dat de verdienstelijke schutter van den Berge met een punt overwigt het eeremetaal behaalde.

Om negen ure des avonds was alles onder een gullen dronk en wederzijdsche betuiging van vriendschap in de beste orde afgelopen.

Lang zal dit feest bij alle deelgenooten in aangename herinnering blijven.

— LEYDEN, 7 juli. Gisteren namiddag is onder Stompwijk de woning van den landbouwer Gerrit van Dijk door den bliksem in brand gestoken en bijna geheel vernield.

— 's HAGE 8 juli. Heden is, tot bevreemding van velen, de zaak betrekkelijk de weigering tot aanneming der zwaar gesnoeide muntspecien, welke bij het kantongerecht ter dezer stede aanhangig was, en waarin heden de uitspraak verwacht werd, op verzoek van partijen van de rol geroyeerd; zoodat den beslissing achterwege gebleven is.

Naar men verneemt moet de aanleidende oorzaak tot het vragen van dat roijment, zoo wel bij den eischer als bij zijn gemagtigde, gevonden worden daarin, dat al de dagbladen, die zich over dit vraagstuk hebben uitgelaten, van oordeel geweest zijn, dat de bewering der eischers niet was vol te houden, en dat in allen geval, indien de uitspraak ten hunnen voordele ware geweest, hetwelk nogtans hoogst twijfelachtig was, daaruit gronde, onaanvaardbaarheid en streaming waron te verwachten.

— De *Nieuwsbode* verzeekt, dat Z. M. reeds tegen aanstaanden zaterdag terug verwacht wordt en eerst in de volgende week zijn reisplan ten uitvoer leggen zal, om de provincie Overrijssel en bepaaldelijk Kampen te bezoeken, ten einde de tentoonstelling van kunstvoortbrengselen aldaar in oogenschouw te nemen. Van dien uitstap teruggekeerd, zal Z. M. zich, naar men verzeekt, naar Limburg en Luxemburg begeven, en daarna eene reis naar Berlijn en naar Hoogstdezelfs goederen in Silezie ondernemen. De terugreis zou Z. M., naar men wil weten, nemen over Weimar, alwaar zich tegen dat tijdstip H. M. de Koningin zal bevinden. Na aldaar eenige dagen te hebben vertoefd, zou Z. M. met de Koningin naar de residentie terugkeeren.

Vergadering der Provinciale Staten van Noord-Brabant.

Tweede Zitting. Donderdag 9 July 1846.

Afwezig is Jonkheer J. Bowier.

De Notulen der vergadering van II. dingsdag worden gelezen en goedgekeurd.

Aan de orde is de stemming van twee leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in plaats van den Heer en Mr. R. P. Romme Notaris te Terheyden en den Heer en Mr. J. O. de Jong van Beek en Donk, officier van justitie bij de regtbank te Eindhoven, die beiden dit jaar moeten aftreden.

De voorzitter stelt aan de Vergadering voor, om daartoe overtegaan, in overeenstemming met den inhoud van het reglement van orde, ten aanzien der verkiezingen en regelt het bureau van stemopneming, te zamen gesteld uit de Heeren Boeracker en van Thije Hannes als de twee oudste, aanwezig zijnde Leden.

Bij de stemming voor het eerste Lid, den Heer en Mr. R. P. Romme, vereenigen zich 36 stemmen op het aftredend Lid; 1 op de Heer en Mr. J. F. de Roij; 1 op den Heer en Mr. A. A. Heeren; 1 op den Heer G. Buysen en 1 op den Heer J. A. Berman, terwijl een blanco biljet in de stembus werd gevonden.

De Heer en Mr. R. P. Romme alzoo de volstrekte meerderheid der stemhebbende Leden verkregen

hebbende, wordt als Lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal geproclameerd.

Bij de daarop volgende stemming voor het tweede Lid, den heer en Mr. J. O. de Jongh van Beek en Donk verkrijgt het aftredend Lid 34 stemmen, de heer Mr. J. B. Botz 2 en de heeren de van der Schteren, J. Bowier, A. A. Heeren en Jespers ieder 1 stem, wordende er een blanco biljet in de stembus gevonden.

De heer en Mr. J. O. de Jong van Beek en Donk wordt alzoo als Lid der 2 kamer van de Staten-Generaal door den voorzitter geproclameerd.

Van welke benoeming aan het Departement van Binnenlandsehe Zaken en aan de benoemde Leden, namens de vergadering zal worden kennis gegeven.

Bij nota van Gedeputeerde Staten wordt overgelegd de Provinciale rekening over 1845 en gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de Leden van Hugenpoth, de Ram, Janssen, Bijvoet, Boeracker en Smits van Eckhart.

Zijn ingekomen en gelezen.

1°. Een adres van de Gemeente de Zes Gehuchten, reclamende tegen de vereeniging met de Gemeente Geldrop. Gerenvoijerd aan de commissie over de indeeling van sommige Gemeenten, in de 1e zitting benoemd.

2°. Eene missive van den secretaris van het Genootschap van kunsten en wetenschappen in dit Gewest om subsidien. Wordt nagemerkt, dat reeds vroeger een soortgelijk adres is ingekomen.

3°. Een verzoekschrift van vele grondeigenaars van St. Michiels-Gestel, betrekkelijk de ontwerpen straatweg naar 's Bosch, waarvan het plaatselijk bestuur dier Gemeente schijnt te hebben afgezien, zonder kennisgeving aan de requestanten, en tenderende alzoo, om die aangelegenheid in nadere overweging te nemen. Renvoij aan de commissie over de communicatie wegen.

4°. Een adres van de heeren van der Voort Pieck en Kuyjl, waarbij zij aan dezé vergadering opdragen de oorspronkelijke kaart van deze Provincie.

Goedgevonden Gedeput. Staten te verzoeken, de erkentelijkheid der Provinc. Staten aan de heeren inzenders kenbaar te maken.

5°. Een adres van den heer Schooneus, Ambtenaar bij het Provinciaal Gouvernement, verzoekende om daarbij aangevoerde redenen, dat deze Vergadering alsnog in opzettelijke overweging gelieve te nemen den toestand der geëmployeerden bij dat Bestuur, ten aanzien hunner jaarwedden of defroijementen, opdat die zoo mogelijk worden verbeterd. Ter visie der Leden en aan de Commissie voor de Begrooting.

6°. Een voorstel van den heer Martini van Geffen, om alsnog terug te komen, op het ten vorige jare ingezonden verzoek van den heer de Gijzelaar, om schadevergoeding voor de Eigenaars wegens het verlies hunner heerlijke regten.

Gerenvoijerd aan Gedeput. Staten, ter fine van onderzoek en om bij eene volgende algemeene Vergadering deswege rapport te doen.

Door de heer Martini van Geffen wordt, namens de commissie voor de begrooting, gerapporteerd ten aanzien der volgende bij die commissie ahangige stukken, als:

a. Om eene subsidie voor het genootschap van behoeftige kraamvrouwen.

b. Idem voor het instituut van Doofstommen te St. Michiels Gestel.

c. Idem voor St. Willebrord te Rucpen.

d. Idem voor den Polder het Bosscheveld, tot verzwaring der zomerkade.

e. Idem tot opbouw van den Toren van Luiks-Gestel, en zullen deze vier rapporten ter griffie worden neergelegd, ter inzage van de Leden. Bij monde van de heer de Kuyper, om den weg van Oosterhout naar de Vijf Eik; ter visie als boven. De Vergadering wordt opmerkzaam gemaakt op het voorstel van de heer H. de Wijs, in de Vergadering van het vorige jaar ter tafel gebracht, omtrent het onderzoek der geloofsbriefen van de nieuw aangekomene Leden, en worden de heeren de Kuyper, Keijenberg, Heeren, Botz, Berman, van der Leyden en de Wijs, verzocht deswegens de Vergadering rapport te doen.

Op voorstel van den Voorzitter zullen in de eerstvolgende Vergadering, betrekkelijk het doen van voordragt, eenige bepalingen worden gemaakt.

Hierna wordt de algemeene Vergadering gescheiden tot morgen vrijdag ten 12 ure.

ALGEMEENE OPGAAF DER BIJDAGEN

tot een bewys van dankbaarheid der Catholijken van Nederland aan

MR. GROOFF.

Aan het Bureau van den Noord Brabander f 804,93 1/2
 Aan het Bureau van den Godsdienst-
 vriend en de Cath. Nederl. Stemmen. » 1850,07 1/2
 Aan het Bureau van de Katholiek in
 deszelfs jongste nummer vermeld. » 519,62
 dus te zamen de som van drie duizend een hon-
 derd vier-en-zeventig gulden, drie-en-zestig cents.

Ingezonden Stukken.

DIGTING VAN DEN BAARDWIJKSCHEN OVERLAAT.

UITWATERINGS KANAAL
 VAN GRAVE OP GEERTRUIDENBERG.

In het begin der maand april 11. is het water aan de peilschaal van deze stad tot omtrent een el drie palm boven 0 of inundatie peil geklommen, eene ongekende hoogte in dit tijdvak, alleen veroorzaakt door het vóór den bepaalden tijd digten van den Baardwijkschen Overlaat waardoor niet slechts de hoogere landen, welke reeds beteeld waren, of waar het vee grasde zijn overstromd, maar zelfs de dijken van verscheidende polders doorgebroken; onder andere van den 5000 bunders bevattenden polder van der Eigen, die van Gestel, Dungen, Boschveld en meer andere, groote schade hebben geleden, zoodat vele vruchtbare landerijen thans nauwelijks, of zelfs nog niet van het overstromde water zijn bevrijd, en dit jaar weder geene vruchten opleveren kunnen.

Men mag van de activiteit der respectieve Polder- en Gemeentebesturen verwachten, dat zij zich tot de Provinciale Staten zullen wenden, ten einde zulke vervroegde digting in het vervolg wordt belét, en de lichamen welke dezelve hebben daargesteld, of de autoriteiten die zulks gelast of toegestaan mogten hebben, genoodzaakt worden schadevergoeding voor het geleden nadeel te verschaffen.

Uit het algemeen beginsel dat de lager gelegene landen het water van de hoogere moeten overlaten, volgt niet slechts dat de Overlaat op de beneden rivier nimmer mag gedigt worden, voor dat die op de boven rivier gesloten zijn; maar ook uit het oetooi van den Baardwijkschen Overlaat, verleend in het jaar 1766, blijkt, dat de aanvang der digting, veel meer de sluiting, verboden is, voor 15 april; terwijl uit de bepaling van het peil, bij dat oetooi, volgt, dat ook na 15 april, die overlaat moet openblijven tot dat het water op het aangeduide peil gezakt is.

De Staten der Provincie zullen dan, als grondwettige oppertoezigers over het Polderwezen, zulke verordeningen kunnen vaststellen, als in regt en billijkheid tegen die usurpatien noodzakelijk zijn; en tevens bij de daarstelling van het uitwateringskanaal de landerijen aan gene zijde van den Baardwijkschen Overlaat in de daarstellings kosten doen deelen; wijl uit de herhaalde pogingen om dien overlaat voor het bepaalde tijdstip te digten en dit jaar zelfs geheel te sluiten, reeds in de maand maart, het belang bewijsbaar is gebleken, welk ook die landerijen bij de daarstelling van het kanaal van Grave op Geertruidenberg hebben.

Een vriend van regt en billijkheid.

's Hertogenbosch den 6 juli 1846.

Advertentien.

Bij B. CANOIJ,
 te STEIJL bij VENLO,

IS RUSSISCH KLAVERZAAD (INCARNAT)
 te bekomen á 30 Cents per hato. Kilo.

NB. Daar dit ZAAD in Augustus gezaaid wordt, om den Klaver reeds vroegtijdig te kunnen snijden, zoo kan hetzelfde bijzonderlijk voor dit jaar aanbevolen worden: dewijl de Jonge Klaver meestal door de aanhoudende droogte verbrand is.

De Gemeentes Heel- en Verloskundige in het aanzienlijk Dorp Waalwijk, eerstdaags, uit hoofde van hoo-gen ouderdom, eervol zullende worden ont-slagen, zoo worden deskundigen, welke voor deze betrekking mogten inclineren, uitge-noodigd, om zich voor 10. Augustus e. k. in persoon, van de vereischte attesten voor-zien, bij het Plaatselijk Bestuur aldaar aan-te melden.

GENEESMIDDEL

VOOR

MAAGKRAMPE
 EN EENE GEBREKKIGE SPIJSVERTERING.

Dit, door mij ontdekt, uit PLANTEN toebereid GENEESMIDDEL van zachtwerkenden aard en als onfeilbaar beproefd, is te verkrijgen aan het onderstaand Adres, alwaar ik 'smorgens van 8 tot 11 ure en 'namiddags van 2 tot 4 ure te spreken ben. Op aanvraag van buiten de Stad per Franco brieven wordt hetzelfde langs den op te geven weg toegezonden, met aanwijzing van gebruik, enz.

DOECKS, Med. Doctor,
 ten huize van de Wed. BORGMAN,
 Vijzelstraat, No. 17.

Amsterdam, 1 Julij 1846.

On demande vers la mi-Septembre dans un Pensionnat dans la Province du Brabant Sep-tentrional, un SECONDAIRE de la Religion Catholique, qui soit en état d'enseigner la langue française et les mathé-matiques et qui parle cet idiome avec facilité. Le Salaire sera proportionné aux capacités. S'adresser par lettres affranchies aux libraires VERHOEFEN FRÈRES à Bois la Duc, sous l'initiale S.

VERLOREN

tusschen Eindhoven en 's Hertogenbosch, een PAKJE inhoudende Vijf Lappen Broe-kenstof, van vier verschillende kleuren. De eerlijke vinder wordt verzocht hetzelfde, tegen eene behoorlijke belooning terug te brengen of aanwijzing daarvan te doen. Adres bij den Drukker en Uitgever dezer.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANTIEN.
 ADMINISTRATIE DER DOMEINEN ENZ.

VERPACHTING
 VAN

TIENDEN.

DE ONTVANGER DER DOMEINEN,
 TE 'SHERTOGENBOSCH.

zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, ten overstaan van Heeren Notarissen, op de na te meldene Plaatsen, Dagen en Uren Ver-pachten, alle de in deszelfs Ressort, ten behoeve des Domeins, geheven wordende TIENDEN van het Gewas van den jare 1846, als:

1. Op Dingsdag, den 14 Julij 1846, des namiddags ten 2 ure, te Heesch, ten huize en herberge van VAN DE KOOLWIJK te Heesch, de TIENDEN van Dathér, Heesch en Nistelrode.
2. Op Woensdag, den 15 Julij 1846, des voor-middags ten 9 ure, te Oss, ten huize en herberge van J. MEGENS, de TIENDEN van Oss, Berchem, Megen, Haren, Neerloon en Velp.
3. Ten zelfden dage, des namiddags ten 2 ure, te Lith, ten huize van P. J. PROSMAN, de TIENDEN van Lith, Lithoijen, Kessel, Maren en Alem.
4. Op Donderdag, den 16 Julij 1846, des voor-middags ten 10 ure, te Nuland, ten huize en herberge van L. VAN DE LAAR, de TIEN-DEN van Berlieuwn, Rosmalen, Nuland en Goffen.
5. Op Vrijdag, den 17 Julij 1846, des voormid-dags ten 8 ure, te Fught, ten huize en herberge van J. VAN VLIJMEN in het Biltje, de TIENDEN van den Dungen, St. Michiels Gestel, Esch, Fught, Cromvoirt en Deuteren.

6. Ten zelfden dage, des namiddags ten 1 ure te Bostel, ten huize en herberge van J. O. FERMAN, de TIENDEN van Liempde, Gemonde en Bostel.

7. Op Zaterdag, den 18 Julij 1846, des voor-middags ten 9 ure, te Oirschot, in het Lo-gement de Zwaan bij de Wed. SOMERS, de TIENDEN van Oirschot, Best, Moergeste Gestel, Strijp en Stratum.

8. Op Maandag, den 20 Julij 1846, des voor-middags ten 10 ure, te Haren, aan den Steenweg in het Posthuis bij J. DAMEN, de TIEN-DEN van Oosterwijk, Haren, Helvoirt en Udenhout.

9. Op Dingsdag, den 21 Julij 1846, des voor-middags ten 11 ure, te Waalwijk, ten huize en herberge van de Wed. DALEU, de TIEN-DEN van Aalburg, Babylonienbroek, Doeveren, Drougelen, Eethen, Genderen, Heesbeek Herpt en Bern, Hedikhuisen, Hill, Meeuwen Giessen, Andel, Werkendam, Loonopzand Nieuwkuyk, Gansloijen, Druenen, Waalwijk Onsenoord en Besoijen.

10. Op Woensdag, den 22 Julij 1846, des voor-middags ten 10 ure, te Tilburg, in het Lo-gement de Engel, de TIENDEN van Ber-keel, Heukelom, Enschoot en Tilburg.

Alle verlangd wordende Inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den ONTVANGER DER DOMEINEN voornomd, gevestigd in de Peperstraat te 's Hertogenbosch.

NB. De zoogenaamde ONGELDEN 10 CENTS van den GULDEN moeten dadelijk worden Voldaan. Op den dag der Verpachting zullen geene Pachtpenningen worden aangenomen.

De Ontvanger der Domeinen.

H. W. van Grasveld.

ZEGT HET VOORT.

TE HUUR

van stonden aan, voor jaren een schoon nieuw HUIS, met 4 Groot- en 5 Ruime SLAAPKAMERS, 2 KEUKENS 2 KELDERS, ZOLDER en STALLING daerbij twee groote MOESTU-

NEN bezet met beste ERUWEN, waaraan een fraaie, halve BOESTBERG aan welke een VISCHVIJVER, twee BLOEMMERTES en des noods nog eenen BOOMGAARD, alles aan een hangend groot circuit Bunder, gezond en verheven gelegen te Venray in de Hofstraat nabij de R. G. Kerk, het Pensionaat der Ursulinen en het Collegie.

Franco adres, bij den Burgemeester te Venray hertogdom Limburg.

Graanmarkt

van 'sHERTOGENBOSCH,
 Woensdag en Donderdag 8 en 9 Julij.

ROGGE: f 5.60 f 6.00 a f 7.00.
 BOEKWEIT f 6.35 f 6.85 a f 7.00.
 HAVER niet aan.
 NIEUWE ROGGE f 9.50 a f 9.85.

De middenprijs van de Rogge naar de markt van 's Hertogenbosch is geweest f 6.53 het mud, de zetting van het Roggebrood is 31 cents de drie Ned. ponden. Het Ned. pond Boter f 0.68 a f 0.77

AMSTERDAM, 8 Julij.

Tarwe met veel handel aan cons. tot ruim vorige prijzen: In entr.: 126, 130 p. Odessa f 285, 290. In cons.: 130 p. witt. Paals, f 340; 128 p. b. dito f 324; 124 p. mindere dito f 310; 128 p. gr. dito f 315; 122 p. Wische f 260; 127 n. Mecklenb f 300; 132 p. o. Rost, f 330; 126, 127 p. b. Poolische f 320; 127, 128 p. b. dito f 325, 328.

Rogge weder iets hooger verkocht, met veel handel: in entr. 123 p. Roef, f 225; in cons.: 118, 119, 120, 123 p. Pruis. f 210; 213, 220, 230; 123 p. Odessa f 220.

Garst 25 hooger, met geuegen koopers; 112, 113 p. n. Deens f 170, 172; 111 p. gor. ja. dito f 152, Haver zonder handel.

Beurs van Amsterdam.

Woensdag 8 Julij ten vier ure.

W. S. 2 1/2 pCt. 61, 1/2. Dito 3 pCt. 72, 1/2. Dito 4 pCt. 83, 1/2. Handelm. 175, 1/2; 176, 1/2. Rijn-Spoorweg 112, Andoien 510 p. st. 19, 1/2. Spanje Bin. 3 pCt. 51, 1/2. Po te Lond. 3 pCt. 50, 1/2. Dito 4 pCt. 49, 1/2. Oude Russen 100 D. Stieglitz en Co. 89, 1/2.

Ter Drukkerij van D. A. A. DE ROOY te 's Bosch.